

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/257/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

85/2013. (IV. 10.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. március 28-án előterjesztett **panaszát** a 2013. április 10-én – dr. Kádár András Kristóf és dr. Féja András testületi tagok távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – az Országos Rendőr-főkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos panaszbeadványában előadta, hogy a Budapest, Sz. téren található Bank Centernél 2012. március 27-én 13 órától megrendezett sajtótájékoztató ideje alatt H. r. százados (a panaszos megjelöli a rendőr azonosító számát is) videofelvételt készített az épületből a téren tartózkodókról.

A felvétel készítője az események ideje alatt panaszos, illetve a szintén jelenlévő Zagyva György Gyula és Gaudi-Nagy Tamás országgyűlési képviselők kérése ellenére sem igazolta magát, illetve nem jelölte meg a videofelvétel készítésének okát. Ezért a panaszos és társai rendőri intézkedést kértek, annak során derült ki, hogy a felvételt készítő személy rendőr. Utóbbi ugyanis felmutatta az intézkedő rendőröknek a szolgálati igazolványát, a felvételnépszerűsítés okát azonban továbbra sem jelölte meg.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos sérelmezte egyrészt azt, hogy jogszerűtlenül készített felvételeket róla a rendőr, másrészt, hogy kérése ellenére sem jelölte meg a felvételnézés okát, jogalapját, harmadrészt pedig, hogy kérésre sem igazolta magát.

2) A panaszos által megjelölt, egy közismert video megosztón bárki által elérhető – [...] című – videofelvételen az alábbiak láthatóak.

Gaudi-Nagy Tamás és Zagyva György Gyula országgyűlési képviselők a sajtótájékoztatóhoz készülődnek, amikor Zagyva György Gyula közli, hogy négy kisbusznyi rendőr érkezett a helyszínre, a Bank Center épületét pedig bezárták. Ezután elkezdődik a sajtótájékoztató, ahol Zagyva György Gyula arról tájékoztatja a sajtó képviselőit, hogy a rendőrség a múlt hét folyamán „IMF parancsra” több személy lakására kiment és tanúként beszállították őket a rendőrségre. Ezt követően az egyik tanúként meghallgatott férfi meséli el a rendőrségi akció részleteit, majd Gaudi-Nagy Tamás ismerteti álláspontját a történetekkel kapcsolatban.

A felvétel 11 perc 55 másodpercében látható egy férfi, aki az épületből kamerázza a sajtótájékoztatót. A kamerás rá is közelít annyira, hogy a férfi és cselekménye is egyértelműen felismerhető. Ezt követően Gaudi-Nagy Tamás elindul az épület felé, hogy kiderítse, mi történik, ám az ajtók be vannak zárva. Az oda érkező biztonsági őr közli, hogy nem lehet bemenni, majd megpróbálja bezárni az ajtót. Ekkor azonban a képviselő az ajtót visszarántja, és igazolásra szólítja fel a férfit, közölve, hogy ő egy országgyűlési képviselő, és be kíván menni az épületbe. Ekkor egy másik őr közli, hogy bemehet.

Az egyik biztonsági őr és a képviselő, illetőleg egy másik férfi (véltetőleg a kamerás) között vita alakul ki arról, hogy a biztonsági őr kitépte-e az ajtót a képviselő kezéből. Ugyanekkor egy másik őr közli a felvétel készítőjével, hogy tegye el a kamerát, mert az épületben nem lehet felvételt készíteni, arról tiltó tábla is ki van helyezve. A képviselő erre visszakérdez, hogy ez a másik kamerázó férfira miért nem vonatkozik. Ekkor újra felszólítják a képviselővel jelen lévő férfit, hogy tegye el a kamerát, amire reagálva a képviselő pedig azt követeli, hogy a bentről kamerázó férfi is hagyja abba a felvételnézését, különben feljelentést tesz ellene. Ekkor vita alakul ki a képviselő, kísérete és a biztonsági őrök között a belső házirendről. Gaudi-Nagy Tamás közli, hogy tartsák ott a férfit, mert rendőrt hív, és a bűncselekmény elkövetőjét a helyszínen lehet tartani.

Ekkor a panaszos – aki időközben szintén oda érkezett – összeszólalkozik az egyik biztonsági őrrel: közli, hogy egy jogsegély szolgálatot vezet, tehát tisztában van a törvényekkel, szemben a biztonsági őrrel. Ekkor a biztonsági őr azt feleli, hogy ő engedte meg a férfinak a felvételnézését, de másnak nem, és a férfi „nem az ő embere”, de a törvény rá is vonatkozik.

Vágás után az látszik, ahogyan két rendőr beszél a felvételnézési férfival, akit korábban 11 perc 55 másodpercnél lehetett látni. Hallani, amint mások arról beszélnek, hogy a férfi is rendőr, majd vita alakul ki arról, hogy egy országgyűlési képviselőtől megtagadják a tájékoztatást.

3) A [...] linken elérhető felvételen az látható, ahogyan Gaudi-Nagy Tamás közli a rendőrökkel, hogy hivatali visszaélés bűncselekmény gyanúját látja megvalósulni, ezért kéri, hogy a rendőrök indítsanak eljárást a kamerázó rendőr ellen. Véltetőleg Zagyva György Gyula képviselő ehhez hozzáteszi, hogy személyes adatokkal visszaéléssel is számolni kell. Az intézkedő két rendőr tájékoztatja a képviselőket, hogy a társuk hivatalos minőségben van jelen, ezért az intézkedés ellen panasszal élhetnek. Gaudi-Nagy Tamás képviselő ekkor azt

kéri, hogy a rendőr azonosítsa magát névvel és azonosító számmal vagy a szolgálati igazolványával. Ezután a képviselő valakivel arról beszél, hogy anonim módon nem lehet intézkedni, miközben a két rendőr a kamerázó rendőrrel diskurál, aki ezt követően bemutatja a szolgálati igazolványát. Az igazolványról a képviselő felolvassa a rendőr adatait, majd valaki arra kéri a képviselőt, hogy ismétlje meg a közlést a kamerába. Ekkor azonban egy biztonsági őr ismét rájuk szól, hogy nem lehet az épületben felvételt készíteni.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) B. B. r. alezredes, a BRFK hivatalvezetője 2012. május 24-i átiratában előadta, hogy tudomásuk szerint a panasz tárgyát képező felvételt H. L. r. szds., az Országos Rendőr-főkapitányság Gazdasági Főigazgatóság Informatikai Főosztály munkatársa készítette R. I. r. ezredes, az Országos Rendőr-főkapitányság Gazdasági Főigazgatóság Informatikai Főosztály (továbbiakban: ORFK GF Informatikai Főosztály) beosztottjának utasítására.

2) B. G. B. r. törm. 2012. március 27-én kelt, K. A. r. törm-rel közös jelentésében előadta, hogy a fenti napon gépkocsizó járőrszolgálatot látott el az eligazításon elhangzottak, valamint az útirányban meghatározottak szerint. A r. törm. 13 órakor utasításra jelent meg az S. utcában található Bank Centernél, ahol biztosítási feladatot kellett ellátnia. 13 óra 30 perckor lépett oda hozzá Gaudi-Nagy Tamás országgyűlési képviselő, aki ezen minőségét igazolvánnyal igazolta, és a segítségét kérte. A képviselő előadta, hogy egy számára ismeretlen személy jogtalanul és engedély nélkül készített róla kamerafelvételt, majd meg is mutatta a felvételt készítő személyt. Utóbbit a r. törm. intézkedés alá vonta, és igazolásra szólította fel, amelynek a személy eleget tett, és H. L. r. szds.-ként azonosította magát. Elmondta, hogy az ORFK GF Informatikai Főosztályról érkezett a helyszínre, és R. I. r. ezredes utasítására készített felvételt a sajtótájékoztató eseményeiről.

Gaudi-Nagy Tamás a r. törm. kérdésére reagálva azt sérelmezte, hogy a sajtótájékoztató befejezése után H. L. r. szds. előzetes engedély nélkül, jogosulatlanul készített róla felvételt a Bank Center épületén belülről, és emiatt feljelentést kívánt tenni a r. szds.-sal szemben. Miután a r. törm. megbizonyosodott H. L. r. szds. kilétéről, felvilágosította Gaudi-Nagy Tamást, hogy a r. szds. rendőri tevékenységet folytatott, a kamerafelvételt azzal összefüggésben készítette. Ennek ellenére a képviselő fenntartotta feljelentési igényét, annak alapját azonban ekkor már „hivatali bűncselekmény megalapozott gyanújaként” jelölte meg.

Ezt követően a r. törm. felvilágosította a képviselőt, hogy mivel a r. szds. a felvételeket a rendőrség részére készítette, és rendőri minőségben tartózkodott a Bank Center területén, a felvételkészítés miatt panasszal élhet a Testületnél és a BRFK Teve utcai épületében. A tájékoztatást a képviselő a jelentés megjegyzése szerint megértette és tudomásul vette, majd közölte, hogy panaszát továbbra is fenntartja, és meg is fogja tenni.

3) T. Z. r. ezredes, Budapest rendőrfőkapitányának rendészeti helyettese 2012. június 27-én kelt átiratában előadta, hogy a rendelkezésére bocsátott és általa továbbított iratcsomagban lévő jelentésből megállapítható, hogy a felvételeket H. L. r. százados készítette R. I. r. ezredes utasítására. T. Z. r. ezredes megállapította továbbá, hogy a rendészeti szervek a felvétel

készítésére nem adtak utasítást, így annak körülményeivel kapcsolatban nem tud nyilatkozni. Az átirat rögzíti továbbá, hogy a helyszínen a rendőri intézkedésről jelentés készült, amelynek tanúsága szerint a rendőrök megadták a tájékoztatást a panaszosnak a felvételt készítő személy vonatkozásában.

4) H. L. r. szds. 2012. június 28-án kelt feljegyzésében előadta, hogy 2012. március 28-án 12 óra 25 perckor R. I. ny. r. ezredes, az ORFK GF Informatikai Főosztály vezetője tájékoztatta arról, hogy a Bank Center előtt T. L. részvételével rendkívüli sajtótájékoztató megrendezésére kerül sor. R. I. ny. r. ezredes az országos rendőrfőkapitány parancsának megfelelően, szóban utasította a r. szds.-t, hogy segítse a helyszínre kivezényelt BRFK-s kollégákat az események kamerával történő felvételével. R. I. ny. r. ezredes meghagyta, hogy a r. szds. kizárólag bentről készítsen felvételt az eseményekről, valamint, hogy a telefonjáról azonnal hívja fel M. A. r. ezredest.

A r. szds. megkísérelte telefonon felvenni a kapcsolatot M. A. r. ezredessel, Budapest rendőrfőkapitánya rendvédelmi helyettesével. Mivel azonban nem tudta őt elérni, K. T. r. alezredest, illetve T. T.-t hívta. T. T. arról tájékoztatta, hogy a Bank Centernél R. P. r. őrnagy a parancsnok.

12 óra 58 perckor a r. szds. a helyszínre érkezve bement a Bank Center épületébe, és a biztonsági őről megtudakolta, hogy hol találja civil ruhás kollégáit. A Bank Center aulájában beszélt két rendőrrel, akik elmondták, hogy a harmadik társuk a „belső parancsnok”. Ezt követően a r. szds. beszélt is a belső parancsnokkal, aki épp befejezte a beszélgetését R. P. r. őrgy.-gyal. A r. szds. tájékoztatta őt: azért küldték a helyszínre, hogy az épületből videofelvétel készítésével támogassa a sajtótájékoztató biztosítását végző rendőröket. Ezután megállapodtak arról, hogy a r. szds. bentől, a bejárati ajtó jobb oldaláról készít majd videofelvételt.

A Bank Center előtti sajtótájékoztató után Gaudi-Nagy Tamás néhány személy kíséretében elindult az épület bejárata felé, ahol a képviselő a biztonsági őr többször felszólította, hogy igazolja magát, és kérte, hogy engedje be, majd rángatni kezdte az ajtót. Közölte az őrrel, hogy országgyűlési képviselő, ezért kötelesek őt beengedni. A három civil ruhás BRFK-s rendőr, akikkel a r. szds. korábban egyeztetett, ekkor már nem volt a közelben.

Miután a képviselő és kísérete bejutott az épületbe, Gaudi-Nagy Tamás odalépett a r. szds.-hoz, és megkérdezte, hogy kinek készít felvételeket, kinek az embere. Miután a r. szds. nem válaszolt, a képviselő felszólította, hogy igazolja magát. Erre a r. szds. nemmel felelt. Gaudi-Nagy Tamás ezután közölte, hogy ő egy országgyűlési képviselő, amit a szintén jelen lévő Zagyva György Gyula megerősítésként elismételt, hozzátéve, hogy a r. szds. köteles igazolni magát. A r. szds. azonban ismét azt felelte, hogy nem igazolja magát. Ekkor Gaudi-Nagy Tamás jelezte, hogy rendőrt hív, amire a r. szds. azt válaszolta, hogy „jó, kérem, hívjon rendőrt.”

A r. szds. feljegyzése rögzíti, hogy azért nem igazolta magát, mert magánterületen tartózkodott. Abban az esetben, ha közterületen készítette volna a felvételt, természetesen bármely állampolgárnak igazolta volna magát és röviden közölte volna a felvételkészítés célját is. Jelen esetben azonban magánterületen, a Bank Center engedélyével készítette a rendőrség részére a videofelvételt.

A r. szds. előadása szerint Gaudi-Nagy Tamás szólt a kísérőinek, hogy a rendőrök megérkezéséig ne engedjék elmenni a r. szds.-t. Miután megérkeztek a rendőrök, a r. szds. igazolta magát nekik, és elmondta, hogy ő is rendőr. Ezután a képviselő és társai azt kezdték kiabálni, hogy feljelentik a r. szds.-t, és számon kérték, hogy mi jogon készített róluk felvételt, ha az épületben egyébként nem szabad videofelvételt rögzíteni. A Bank Center biztonsági vezetője közölte a jelenlévőkkel, hogy a r. szds. a felvételt az ő engedélyével rögzítette. Időközben az intézkedő rendőrök felvették a r. szds. személyes adatait, aki megkérdezte az intézkedő rendőröktől, hogy megmutassa-e az igazolványát a képviselőnek, és azt a választ kapta, hogy mutassa meg a békesség kedvéért.

Miután a r. szds. megmutatta az igazolványát a képviselőnek, utóbbi elkezdte kiabálni a rendőr nevét, rendfokozatát és jelvéyszámát, és azt a vele egy társaságba tartozó személy kamerájába akarta elismételni, de azt a Bank Center biztonsági vezetője nem engedte. (Ennek ellenére a felvétel utóbb felkerült a youtube.com video megosztó portálra és a szentkoronaradio.com weboldalra.)

A r. szds. feladatainak befejezését követően tájékoztatta a történetéről R. I. r. ezredest, majd a felvételt kiírta DVD-re, amit utóbb átadtak a BRFK-nak, illetve a későbbiekben a BRFK Ellenőrzési Szolgálat Panaszügyi Osztálya részére.

5) Az L. E. ny. r. alezredes által 2012. augusztus 2-án készített feljegyzésben foglaltak megegyeznek az 1) pont alatt ismertetett átirat tartalmával, így a feljegyzés részletes ismertetésétől a Testület eltekintett.

6) H. K. r. őrnagy, a BRFK Rendészeti Szervek Biztosítási Osztályának vezetője 2012. augusztus 9-én kelt átiratában előadta, hogy a BRFK Csapatszolgálati Törzs Budapest rendőrfőkapitányának utasítására 2012. március 27-én 12 óra 40 perckor kezdte meg munkáját a Bank Centernél, tekintettel arra, hogy internetes portálok (szentkoronaradio.com) adatai alapján ott – a T. L.-l szemben fogantatosított rendőri intézkedés miatt – tiltakozó sajtótájékoztató megrendezésére lehetett számítani. (A Szent Korona Rádió internetes oldal „Megjött az IMF parancsa: Torockai Lászlót bilincsben vitték el” címmel tett közzé közleményt az alábbi szöveggel: „Az IMF-őrség nem engedte telefonálni, házkutatásnál nem mondták el, hogy mit keresnek, majd bilincsben vitték el. Tegnap Zagyva Gy. Gyula és Gaudi-Nagy Tamás értesítette a sajtót, hogy a március 15-ei események utáni rendőrterror miatt tartanak sajtótájékoztatót a mai napon, erre a rendőrség még rá is kontrázik.”)

A biztosítás parancsnoka K. T. r. alezredes, a helyszínparancsnok L. P. r. őrnagy volt. A rendőri biztosítás a Bank Center környezetében 12 óra 45 perckor kezdődött meg.

7) Csatolta a rendőrség a szentkoronaradio.com honlapon megjelent írást a sajtótájékoztatóról, aminek részletes ismertetésétől a Testület relevancia hiányában eltekint.

8) A rendőrség csatolta továbbá a H. L. r. szds. által készített videofelvételeket, amelyek alapján megállapítható, hogy azokat valóban a Bank Center épületéből készítették.

a) Az első, 15 perc és fél perc hosszúságú felvétel a sajtótájékoztató előkészületeitől rögzíti az eseményeket: a Hír Tv több munkatársa, a fentebb említett két országgyűlési képviselő és saját stábjuk beszélget a téren. Ezt követően további személyek érkeznek meg kamerával. A felvétel 3. percében megkezdődik a sajtótájékoztató, a két képviselő körül kb. 12-15 fő áll, távolabb további 5-6 fő nézi, illetve fényképezi az eseményeket.

A felvétel 9. percében tűnik fel a panaszos a helyszínen, ahol Zagyva György Gyula országgyűlési képviselővel beszélget. 10 perc 55 másodpercnél Zagyva György Gyula láthatóan észreveszi, hogy felvételt készítenek róluk az épületből, ennek ellenére folytatódik a sajtótájékoztató.

b) A második, 5 és fél perc hosszúságú felvétel a még mindig tartó sajtótájékoztatót rögzíti, amelynek a felvétel 3. percében van vége. 3 perc 15 másodpercnél néz az épület felé a másik képviselő is, majd egy fő társaságában elindul a bejárat irányába. Ezután a képviselő egy biztonsági őrral beszél, illetve vitatkozik, felmutatja az igazolványát és az őt nevével tudakolja, majd közli, hogy be szeretne menni az épületbe. Időközben a biztonsági szolgálat vezetője is megérkezik, és beinvitálja a sajtótájékoztató megjelent résztvevőit.

A képviselő és a panaszos az események ezen pontján sérelmezi, hogy a biztonsági őr kitépte a képviselő kezéből az ajtót. A biztonsági szolgálat vezetője ezt követően rászól a képviselő társaságában érkezett egyik férfinak, hogy tegye el a kamerát, mert az épületben nem lehet felvételt készíteni, arról tiltó tábla is ki van helyezve. A képviselő erre visszakérdez, hogy ez a másik kamerázó férfi miért nem vonatkozik. A képviselő ezt követően megkérdezi a felvétel készítőjét – akiről utóbb kiderül, hogy rendőr –, hogy kicsoda és kinek készít felvételeket. A rendőr erre azt mondja, hogy nem válaszolhat, amin a képviselő felháborodik. A panaszos is közli a rendőrrel, hogy nem készíthet felvételt róluk, a képviselő pedig azt követeli, hogy a bejárati kamerázó férfi is hagyja abba a felvételek készítését, különben feljelentést tesz ellene.

A panaszos ezután azt javasolja, hogy kérjenek rendőri intézkedést, és kizól a társaihoz, hogy hívjanak rendőröket. Ezután Gaudi-Nagy Tamás behívja Zagyva György Gyulát, illetve a társaságuk többi tagját, majd a társaság a biztonsági szolgálat vezetőjével félrevonulva beszélget. A felvétel utolsó három másodpercében Gaudi-Nagy Tamás visszaindul a rendőr felé, és közben ismételtelen kéri, hogy hagyja abba a felvétel készítését.

III.

A Testület a panaszügy kivizsgálása során figyelemmel volt továbbá az alábbiakra:

1) A Testület megtekintette egyrészt [...] linken elérhető videofelvételt, amely a jelen állásfoglalás I/2 pontja alatt ismertetett videofelvétel hosszabb verziója. A felvétel 18. percében érkeznek a helyszínre a rendőrök. Gaudi-Nagy Tamás képviselő ekkor elmondja, hogy jogosulatlan fényképfelvétel készítés esete forog fenn, ezért szeretné, ha a rendőrség tisztázná a felvételt rögzítő férfi személyazonosságát. A felvétel 21. percénél a képviselők elmondják, hogy sajtótájékoztatót tartottak, amikor arra lettek figyelmesek, hogy egy férfi engedély nélkül készített videofelvételt az eseményekről. Kifogásuk szerint a férfi nem közölte, hogy rendőr, és nem mondta meg a felvételek készítés okát, célját és jogalapját sem.

2) A rendőrség által is hivatkozott szentkoronaradio.com internetes portálnak a témában közzétett cikkeiből az alábbi releváns információk voltak megállapíthatóak.

a) A témában született írások (http://szentkoronaradio.com/belfold/2012_03_27_akcioban-az-imf-orseg-toroczkaival-hazkutatas-van; http://szentkoronaradio.com/belfold/2012_03_21_jo-reggelt-itt-a-sundorseg-tessek-velunk-faradni) szerint a Bank Centerben 2012. március 15-én történt eseményeket követően – miszerint nagy létszámú szélsőjobboldali érzelmi csoport jelent meg a Bank Center épületében T. L. vezetésével, hogy az IMF képviselőjének petíciót

adjanak át, ennek során több petárdát felrobbantottak az épületen belül – a rendőrség több személyt kihallgatott. T. L. lakásában a rendőrök 2012. március 27-én házkutatást is tartottak. A hírportál összefüggést látott az említett házkutatás és a között, hogy Zagyva György Gyula és Gaudi-Nagy Tamás 2012. március 26-án sajtótájékoztatót jelentett be – 2012. március 27-ére 13 órára – a Bank Center épülete elé.

b) Az fent említett internetes portálon megtalálható továbbá egy felvétel a Bank Centerben 2012. március 15-én történt eseményekről, amin az alábbiak láthatók. T. L. és társai bemennek az épületbe, majd a biztonsági szolgálat emberével közlik, hogy az IMF iroda valamely képviselőjének kívánnak petíciót átadni. A biztonsági őr telefonál, majd közli, hogy nincs az irodától senki a helyszínen, mert ünnepnap van. Vita alakul ki az őr és T. L. között, amelynek során az utóbbi közli, hogy baj lesz, ha nem hívnak oda valakit. „Jó lenne, ha intézkednének, a saját érdekükben, nem jó az, ha az emberek dühösek lesznek, volt már erre példa a televíziónál.” Valaki – a felvételen nem azonosítható a személy – azt is megjegyzi, „olyan ez, mint az MTV-székháznál”. Ezt követően a háttérben petárdák robbannak az épület aulájában. A tömeg a „Ria-ria-Hungária” rigmust skandálja. T. L. felszólítja a biztonsági ört, hogy sürgősen kerítsenek valakit, amire a biztonsági őr megismétli korábbi tájékoztatását, miszerint nincs senki az épületben, de hozzáteszi, hogy a kollegája már telefonált az ügyben.

3) A Testületnek a FRP/235/2012/Pan. ügyszám alatti ügyben rendelkezésre bocsátott iratok alapján hivatalból tudomása van arról, hogy a rendőrség a Bank Centerben 2012. március 15-én történetekkel kapcsolatban büntetőeljárást indított ismeretlen tettes ellen a Btk. 174. §-ba ütköző és aszerint minősülő kényszerítés büntetvény megalapozott gyanúja miatt. Ezen eljárás keretében a rendőrség az interneten rendelkezésre álló fényképes és videodokumentáció, a térfelügyelő kamerák és a banképület biztonsági felvételei, illetve a Hír tv felvételei alapján megkezdte a résztvevők beazonosítását, és kihallgatásokat fogantatott.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásai alapján megvizsgálta, hogy a sajtótájékoztató ideje alatt a rendőrség a panaszosról jogszerűen készített-e videofelvételt, illetőleg, hogy a felvételt készítő rendőr eleget tett-e az azonosításával és az intézkedés tényének és céljának közlésével kapcsolatos kötelezettségeknek.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, és a VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez fűződő jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként a felvételt készítés jogszerűségét értékelte. A panaszos ezzel összefüggésben azt kifogásolta, hogy H. L. r. százados a Bank Center épületből jogszabályi felhatalmazás hiányában készített a téren tartózkodókról – így a panaszosról is – videofelvételt.

A kérdés kapcsán B. B. r. alezredes, a BRFK hivatalvezetője 2012. május 24-i átiratában előadta, hogy tudomásuk szerint a panasz tárgyát képező felvételt H. L. r. szds., az Országos Rendőr-főkapitányság Gazdasági Főigazgatóság Informatikai Főosztály munkatársa készítette R. I. r. ezredes, az Országos Rendőr-főkapitányság Gazdasági Főigazgatóság Informatikai Főosztály (továbbiakban: ORFK GF Informatikai Főosztály) beosztottjának utasítására.

H. L. r. szds. 2012. június 28-án kelt feljegyzésében azt rögzítette, hogy 2012. március 28-án 12 óra 25 perckor R. I. ny. r. ezredes, az ORFK GF Informatikai Főosztály vezetője tájékoztatta arról, hogy a Bank Center előtt T. L. részvételével rendkívüli sajtótájékoztató megrendezésére kerül sor. R. I. ny. r. ezredes az országos rendőrfőkapitány parancsának megfelelően, szóban utasította a r. szds.-t, hogy segítse a helyszínre kivezényelt BRFK-s kollégákat az események kamerával történő felvételével. R. I. ny. r. ezredes meghagyta, hogy a r. szds. kizárólag bentről készítsen felvételt az eseményekről, valamint, hogy a telefonjáról azonnal hívja fel M. A. r. ezredest. A r. szds. megkísérelte telefonon felvenni a kapcsolatot M. A. r. ezredessel, Budapest rendőrfőkapitánya rendvédelmi helyettesével. Mivel azonban nem tudta őt elérni, K. T. r. alezredest, illetve T. T.-t hívta. T. T. arról tájékoztatta, hogy a Bank Centernél R. P. r. őrnagy a parancsnok. 12 óra 58 perckor a r. szds. a helyszínre érkezve bement a Bank Center épületébe, és a biztonsági őröktől megtudakolta, hogy hol találja civil ruhás kollégáit. A Bank Center aulájában beszélt két rendőrrel, akik elmondták, hogy a harmadik társuk a „belső parancsnok”. Ezt követően a r. szds. beszélt is a belső parancsnokkal, aki épp befejezte a beszélgetését R. P. r. őrgy.-gyal. A r. szds. tájékoztatta őt: azért küldték a helyszínre, hogy az épületből videofelvétel készítésével támogassa a sajtótájékoztató biztosítását végző rendőröket. Ezután megállapodtak arról, hogy a r. szds. bentről, a bejárati ajtó jobb oldaláról készít majd videofelvételt. Feladatainak befejezését követően a r. szds. tájékoztatta a történetéről R. I. r. ezredest, majd a felvételt kiírta DVD-re, amit utóbb átadtak a BRFK-nak, illetve a későbbiekben a BRFK Ellenőrzési Szolgálat Panaszügyi Osztálya részére.

H. K. r. őrnagy, a BRFK Rendészeti Szervek Biztosítási Osztályának vezetője 2012. augusztus 9-én kelt átiratában előadta, hogy a BRFK Csapatszolgálati Törzs Budapest rendőrfőkapitányának utasítására 2012. március 27-én 12 óra 40 perckor kezdte meg munkáját a Bank Centernél, tekintettel arra, hogy internetes portálok (szenkoronaradio.com) adatai alapján ott – a T. L.-l szemben foganatosított rendőri intézkedés miatt – tiltakozó sajtótájékoztató megrendezésére lehetett számítani. (A Szent Korona Rádió internetes oldal „Megjött az IMF parancsa: Torockai Lászlót bilincsben vitték el” címmel tett közzé közleményt az alábbi szöveggel: „Az IMF-őrség nem engedte telefonálni, házkutatásnál nem mondták el, hogy mit keresnek, majd bilincsben vitték el. Tegnap Zagyva Gy. Gyula és Gaudi-Nagy Tamás értesítette a sajtót, hogy a március 15-ei események utáni rendőrterror miatt tartanak sajtótájékoztatót a mai napon, erre a rendőrség még rá is kontrázik.”)

Az Rtv 1. § (1) bekezdése rögzíti, hogy „a rendőrség feladata az Alaptörvényben meghatározott feladatok mellett a határforgalom ellenőrzése, a terrorizmus elleni küzdelem és az e törvényben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A jogszabályhely (2) bekezdése alapján „a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében” – egyebek mellett – általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését; ellátja a közterület rendjének fenntartásával kapcsolatos rendészeti feladatokat.

Az Rtv 42. § (1) bekezdése arra biztosít felhatalmazást a rendőrségnek, hogy „a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt (a továbbiakban: felvétel) készíthet”.

A Szolgálati Szabályzat 3. §-a a rendőrség feladatainak ellátását szolgálati ágakra, szolgálatokra és szakszolgálatokra bontja. A szolgálati ágak – egyebek mellett – a bűnügyi szolgálati ág és a közrendvédelmi szolgálati ág.

A konkrét esetben rendelkezésre bocsátott iratok alapján kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a kifogásolt felvételeket H. L. r. szds. szolgálata teljesítése során, felettesi utasításra készítette.

Az adott szolgálati feladattal való összefüggés feltárása keretében a Testület jelentőséget tulajdonított az események fent bemutatott előzményeinek. Figyelemmel volt arra, hogy a rendőrség a Bank Centerben 2012. március 15-én történetekkel kapcsolatban büntetőeljárást indított ismeretlen tettes ellen a Btk. 174. §-ba ütköző és aszerint minősülő kényszerítés büntetének megalapozott gyanúja miatt. Ezen eljárás keretében a rendőrség az interneten rendelkezésre álló fényképes és video dokumentáció, a térfigyelő kamerák és a banképület biztonsági felvételei, illetve a Hír tv felvételei alapján megkezdte a résztvevők beazonosítását, és kihallgatásokat fogantatosított. Megállapítható volt továbbá, hogy a sajtótájékoztató a néhány nappal korábban zajlott eseményekkel szorosan összefügg, és alappal lehetett számítani a folyamatban lévő büntetőeljárás szempontjából releváns személyek megjelenésére vagy események bekövetkezésére.

Erre figyelemmel a Testület úgy ítélte meg: a konkrét helyzetben teljesült az Rtv. azon kitétele, miszerint a felvétel szolgálati feladattal összefüggésben készíthető, mivel az események rögzítése az adott körülmények között bűnügyi érdeket szolgált.

A Testület ezért a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő jogának a megsértését a felvételt készítés miatt nem tartotta indokoltnak megállapítani.

2) A panaszos sérelmezte azt is, hogy a rendőr kérése ellenére sem jelölte meg a felvételt készítés okát, jogalapját, illetőleg felszólításra sem mutatkozott be. A helyszínen a panaszos és társai rendőri intézkedést kértek, annak során derült ki, hogy a felvételt készítő személy rendőr. Utóbbi ugyanis felmutatta az intézkedő rendőröknek a szolgálati igazolványát, a felvételt készítés okát azonban továbbra sem jelölte meg.

B. G. B. r. törm. jelentése rögzíti, hogy a jelenlévők kérésének eleget téve intézkedés alá vonta és igazolásra szólította fel a panaszosról és társairól felvételt készítő személyt. Annak utóbbi eleget tett, H. L. r. szds.-ként azonosította magát, és elmondta, hogy az ORFK GF Informatikai Főosztályról érkezett a helyszínre, R. I. r. ezredes utasítására készített felvételt a sajtótájékoztató eseményeiről.

Az eseményekről készített felvételeken nyomon követhető, hogy miután Gaudi-Nagy Tamás képviselő és kísérete bejutott az épületbe, odaléptek a r. szds.-hoz, és megkérdezték, hogy kinek készít felvételeket, kinek az embere. Miután a r. szds. nem válaszolt, a képviselő felszólította, hogy igazolja magát. Erre a r. szds. nemmel felelt. Gaudi-Nagy Tamás ezután közölte, hogy ő egy országgyűlési képviselő, amit a szintén jelen lévő Zagyva György Gyula

megerősítésképpen elismételt, hozzátéve, hogy a r. szds. köteles igazolni magát. A r. szds. azonban ismét azt felelte, hogy nem igazolja magát. Ekkor Gaudi-Nagy Tamás jelezte, hogy rendőrt hív, amire a r. szds. azt válaszolta, hogy „jó, kérem, hívjon rendőrt.”

H. L. r. szds. feljegyzése rögzíti, hogy azért nem igazolta magát, mert magánterületen tartózkodott. Abban az esetben, ha közterületen készítette volna a felvételt, természetesen bármely állampolgárnak igazolta volna magát és röviden közölte volna a felvételkészítés célját is. Jelen esetben azonban magánterületen, a Bank Center engedélyével készítette a rendőrség részére a videofelvételt. A r. szds. előadása szerint Gaudi-Nagy Tamás szólt a kísérőinek, hogy a rendőrök megérkezéséig ne engedjék elmenni a r. szds.-t. Miután megérkeztek a rendőrök, a r. szds. igazolta magát nekik, és elmondta, hogy ő is rendőr.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerint „a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.”

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése értelmében „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.”

A konkrét helyzet értékelésekor a Testület abból indult ki, hogy a szituáció nem volt tipikus intézkedésnek tekinthető, hiszen nem a rendőr lépett oda a felvételkészítés kezdetekor a panaszoshoz és társaihoz, hanem utóbbiak vonták kérdőre a rendőrt, amikor észrevették, hogy felvételt rögzít. A Testület ezért az Rtv. 20. §-ában foglalt követelmények helyett az Rtv. 24. §-a alapján tartotta indokoltnak értékelni az érintett rendőr eljárásának jogszerűségét.

Az Rtv. 24. §-ához fűzött miniszteri indokolás szerint a felvilágosítás-adási kötelezettség tartalma pontosan nem határozható be, de a kérés teljesítése csak akkor tagadható meg, ha jogszabályba ütközik, vagy ha az a szolgálat ellátását, illetőleg a rendőri intézkedés végrehajtását késlelteti, illetve más módon veszélyezteti.

A törvényhely továbbá a rendőrtől „elvárható” felvilágosítást említ, ami a Testület értelmezése szerint részben szubjektív elvárhatóságot (a rendőr legyen/lehessen birtokában a kért információknak), részben az adott helyzetben való elvárhatóságot jelent.

A Testület megítélése szerint a konkrét esetben semmilyen tekintetben nem hátráltatta volna a rendőri feladat teljesítését, ha a r. szds. a panaszos és társai kérésének eleget téve azonosítja magát és tájékoztatást nyújt intézkedése tényéről és céljáról. Elvárható volt egyúttal a tájékoztatás azért, mert annak keretében olyan adatok közlését kérték az érintettek, amelyek megadása egy szokványos intézkedési helyzetben a rendőrnek feltétlen kötelessége.

Mivel ugyanakkor a kért felvilágosítás megadását a r. szds. kétség kívül megtagadta, a Testület álláspontja szerint olyan mulasztás valósult meg, ami a panaszos oldalán alapjogsértést generált.

A Testület a fentiek alapján megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a megsértését azért, mert az érintett rendőrtől nem kapta meg a kért felvilágosítást.

IV.

A Testület a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő jogának a megsértését a felvételkészítés miatt nem tartotta indokoltnak megállapítani, mivel az események rögzítése az adott körülmények között bűnügyi érdeket szolgált. Ugyanakkor a Testület megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a megsértését a kért felvilágosítás elmaradása miatt.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2013. április 10.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET